

[Jytte Andersen]

Mon ikke vi står over for den væsentligste socialpolitiske udfordring. Vi mener det i Socialdemokratiet. Vi mener, vi må anstrenge os for at få vendt den onde cirkel, løfte den sociale arv, ellers bliver vore efterkommeres dom svinde.

Socialdemokratiet håber med denne forespørgsel, at Folketinget kan samles om en fortsat dialog under en eller anden fornuftig form, høring, møder eller konferencer, som kan bringe os videre i det socialt forebyggende arbejde til gavn for børn, unge og forældre.

Besvarelse

Socialministeren (Aase Olesen):

Forespørgslen angår først og fremmest, hvad jeg vil gøre for at forebygge tvangsfjernelser og sikre børns retsstilling. Det er regeringens opfattelse, at netop forebyggende foranstaltninger for børn bør have et meget bredt sigte, og at det er vigtigt ikke alene at se på forebyggelse af tvangsfjernelser. Det er i øvrigt i den sammenhæng vigtigt at gøre sig klart, at tvangsfjernelserne stadig er en meget lille del af det samlede antal anbringelser, men det vil jeg vende tilbage til senere i mit indlæg.

I regeringens børneredegørelse fra december 1988 er der listet en række initiativer, der retter sig imod børn i almindelighed og imod børn med særlige behov. Jeg vil gerne her henvise til 10-punkts-programmet for Folkeoplysning, Folkeskolens Udviklingsprogram, Det Sociale Udviklingsprogram og Sundhedspuljen, der alle har som formål at støtte det forebyggende arbejde i bred forstand.

Som eksempler kan nævnes etablering af samvirke mellem det frivillige foreningsarbejde og skolen samt lokale initiativer, der giver tværfaglig rådgivning til børnefamilier, bl.a. med udgangspunkt i daginstitutioner. Regeringen tillægger det stor betydning, at der sker en udvikling af det kulturelle indhold i børnenes tilværelse, og at de får bedre muligheder for at udvikle deres fantasi, kreativitet og musiske behov.

En del af de projekter, der er givet støtte til fra Det Sociale Udviklingsprogram, handler om institutioner og kunstnere og andre kulturfolk, der samarbejder om at lære børnene og de unge f.eks. at male, lave teater og lignende. Disse initiativer for børn i almindelighed er efter regeringens opfattelse meget vigtige og til gavn

for alle børn, også børn med særlige behov og fra truede grupper, fordi de er med til at styrke lokalmiljøets aktiviteter og forudsætter en langt højere grad af forældreinddragelse, end vi tidligere har været vant til.

Den netop udkomne SFI-rapport, Kommunernes Børnesager, peger således på, at det måske er det allervigtigste område, at den forebyggende indsats i almindelighed ligger uden for selve socialforvaltningernes virkeområde. Det er bl.a. spørgsmålet om beskæftigelse, bæredygtige sociale netværk og troen på brugbarheden af egne ressourcer.

Det er regeringens opfattelse, at forebyggelse af problemer for familierne skal anskues bredt og uafhængigt af stive forvaltningsgrænser. Derfor har regeringen fremsat lovforslag nr. L 188, der har til formål at øge kommunernes beslutningskompetence og gøre det muligt at etablere fællesforvaltninger for skole-, fritids- og socialektoren. Flere kommuner arbejder under frikommuneloven med forsøg med børneforvaltninger, f.eks. Herlev og Hirtshals.

Nedsættelsen af det tværministerielle børneudvalg er også et udtryk for, at regeringen ønsker at synliggøre børnene i samfundslivet, og at deres behov skal anskues på tværs af de traditionelle sektorer. I forbindelse med dette arbejde er det hensigten at sætte forskning i gang på børneområdet over en bred front. Det gælder bl.a. undersøgelse af, hvordan det vil påvirke børns vilkår, at forældre går på deltid, beskrive familiemodeller med fleksibel arbejdstid, deltid og orlov. Desuden ønskes særlig undersøgelse vedrørende omsorgssvigt, herunder specielt incest og børneprostitution.

Forskningen vedrørende børn handler imidlertid også om andet. Således har Socialforskningsinstituttet gennemført en række undersøgelser, der særligt har beskæftiget sig med børn, der er eller har været anbragt uden for hjemmet. Den første rapport udkom i 1988 og belyste situationen for børn i familiepleje. De to næste udkom for nylig, og den ene af dem er den førnævnte Kommunernes Børnesager. Her er der foretaget undersøgelse af den kommunale praksis med hensyn til forebyggelse, visitation og anbringelse. Den tredje undersøgelse er en registerundersøgelse af børn og unge anbragt uden for hjemmet med særligt henblik på genanbringelser. En fjerde undersøgelse drejer sig om en planlagt efterundersøgelse af unge,